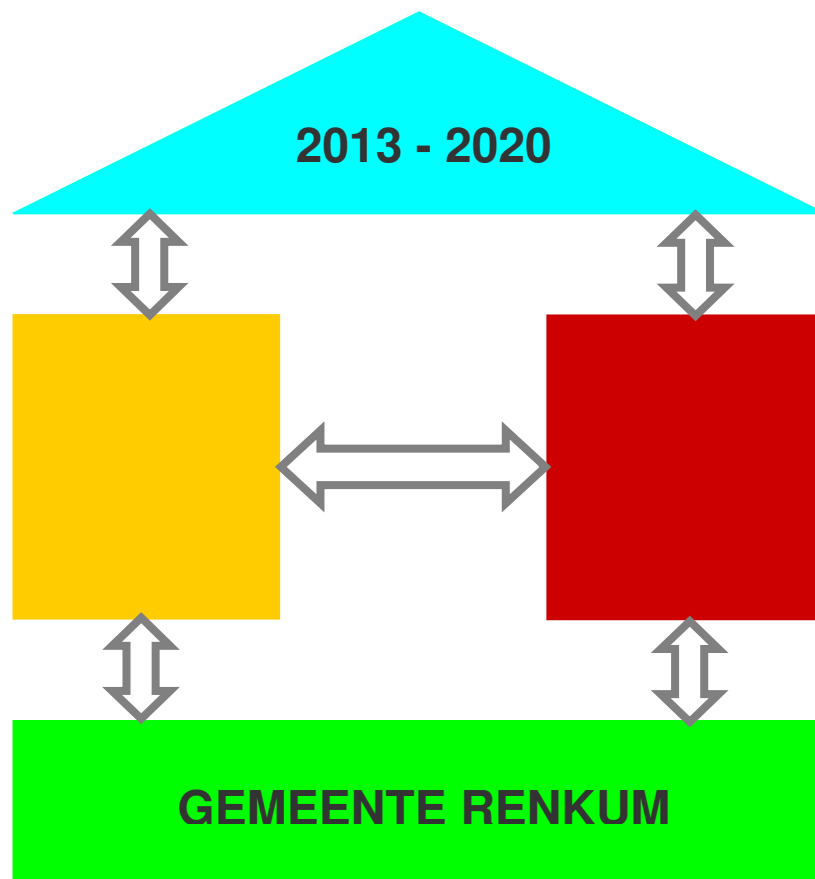

INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN

Datum	oktober 2012
Versie	0.4
Status	Definitief
Project	IHP 2013-2020

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Werkwijze	2
2	Kaders	4
2.1	Wettelijke kaders	4
2.2	Beleidskaders	6
3	Kerngegevens / Uitgangspunten	8
3.1	Overzicht onderwijsinstellingen	8
3.2	Kerngegevens per school	9
3.3	Leerlingprognoses	11
3.4	Ruimtebehoefte en beschikbare capaciteit	13
4	Huisvestingsplan per kern	15
4.1	Renkum/Heelsum	15
4.2	Wolfheze	16
4.3	Oosterbeek	17
4.4	Doorwerth/Heveadorp	20
5	Gymnastiekvoorzieningen	22
6	Scenario berekeningen	23
7	Conclusies/beslispunten	25
8	Risico's / Beperkingen	28

SAMENVATTING

Het voormalig Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente is z'n houdbaarheidsdatum voorbij (2007-2011).

Inmiddels zijn diverse landelijke en lokale ontwikkelingen grotendeels gevat in een ambitieuze beleidsnota onderwijshuisvesting welke begin 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In voortzetting daarop is de afgelopen periode een totaal herzien IHP opgesteld, dat nu voor u ligt.

Voor het opstellen van het nieuwe IHP zijn de vigerende wettelijke en beleidskaders gehanteerd in de vorm van:

- Wet op het Primair Onderwijs (WPO)
- Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO)
- Wet op de Expertise Centra. (WEC)
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVHO)
- Beleidsnota Onderwijshuisvesting gemeente Renkum

De huidige status van alle gebouwen heeft als uitgangspunt gefungeerd. Deze is begin dit jaar vastgelegd door middel van een zogenaamde 0-meting.

De meest recente leerlingprognoses is samen met de uitkomsten van de 0-meting aanleiding geweest om integraal te kijken naar optimalisering van de onderwijshuisvesting per dorpskern.

Het verbeteren van de gebouwen in het kader van de ambitie voor Frisse Scholen is hierin meegenomen.

Dat heeft ertoe geleid dat voor de meeste dorpskernen een voorkeursscenario is opgesteld:

- In Wolfheze wordt de enige aanwezige school opgeknapt.
- In Oosterbeek wordt voor de BOL extra onderwijsruimte gerealiseerd door aanpassingen in het gebouw van de Radar aan de Wijnand van Arnhemweg.
- Doorwerth krijgt een integraal kindcentrum in het dorp.

Voor Renkum/Heelsum is nog geen specifiek scenario opgenomen. In verband met de voorziene krimp enerzijds en de geplande nieuwbouw anderzijds vindt in overleg met de betreffende besturen nader onderzoek plaats van de integrale (on)mogelijkheden voor deze dorpskern.

Dit IHP bewerkstelligt dat de onderwijshuisvesting in alle dorpskernen toekomstbestendig aangepast kan worden.

De investeringen zoals opgenomen in het IHP zijn op termijn nog niet volledig gedekt in de meerjarenbegroting. Hiervoor worden wel suggesties gedaan, waarop politieke besluitvorming moet plaatsvinden.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Met ingang van 1997 is de onderwijshuisvesting van scholen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs gedecentraliseerd van het rijk naar de gemeente. Vanaf dat jaar is de gemeente verantwoordelijk voor de planning en financiering van de onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs (po), het voortgezet onderwijs (vo) en het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) binnen haar gemeentegrenzen. Zij heeft de wettelijke zorgplicht om te voorzien in adequate huisvesting op basis van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVHO) die door de gemeenteraad is vastgesteld.

Voor inzicht in de ontwikkelingen op midden-lange en lange termijn voor de onderwijshuisvesting binnen de gemeente is het essentieel om een lange termijn visie in een strategisch planning om te zetten. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is die strategische planning, waarin vraag en aanbod van huisvesting voor de scholen in de gemeente met elkaar wordt vergeleken.

De laatste versie van het IHP had een horizon tot 2011 en is in 2009 bijgesteld met een financiële doorkijk naar 2016. Inmiddels hebben diverse ontwikkelingen ertoe geleid dat een volledig nieuw IHP opgesteld kan worden.

1.2 Doelstelling

Onderwijshuisvesting faciliteert de dynamiek van de samenleving; functies en voorzieningen veranderen, de gebouwen zijn statisch. Het IHP is een instrument om de synergie tussen functies, voorzieningen en accommodaties te vinden.

Dit IHP geeft een actueel overzicht van de onderwijsvoorzieningen in de Gemeente Renkum en van de lopende projecten op het gebied van de onderwijshuisvesting. En het geeft inzicht in de ontwikkelingen en (on)mogelijkheden die nodig zijn om in de nabije en de iets verdere toekomst al het onderwijs binnen de gemeente van kwalitatief optimale huisvesting te kunnen (blijven) voorzien. Er worden in meerjarig perspectief oplossingen aangedragen voor de problematiek van schaarste (teveel leerlingen in relatie tot capaciteit), krimp (te weinig leerlingen in relatie tot capaciteit) en kwaliteit.

Vanzelfsprekend wordt vanuit een macroperspectief gekeken naar het totaal aan huisvesting voor maatschappelijke voorzieningen binnen de gemeente waarbij rekening wordt gehouden met de gemeente brede structuurvisie en het gewenste voorzieningenniveau.

Het IHP is een belangrijk instrument om te sturen op efficiency en effectiviteit met betrekking tot het gebruik van accommodaties en daarmee op het zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgelden

1.3 Werkwijze

Om diverse redenen (de status van de gebouwen, leerling fluctuatie, landelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en huisvesting e.d.) heeft binnen de gemeente een heroverweging plaatsgevonden van het onderwijshuisvestingsbeleid. Die heroverweging moet leiden tot realisatie/in stand houding van toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Om dat te bereiken zijn de beleidsdoelen specifiek en meetbaar geformuleerd in een nota. Deze "Beleidsnota Onderwijshuisvesting gemeente Renkum" is begin 2012 vastgesteld.

In de eerste helft van 2012 heeft door een extern expertise-bureau een complete inventarisatie plaatsgevonden van kerngegevens van de schoolgebouwen in de gemeente, een zogenaamde 0-meting. Daarmee is de status-quo van de gebouwen bepaald, zowel kwalitatief als kwantitatief.

Op basis van de leerling telling per 1-10-2011 en andere demografische gegevens zijn door een externe specialist prognoses opgesteld voor de komende 20 jaar.

Alle verkregen informatie en gegevens zijn geanalyseerd en zijn als grondslag gebruikt voor het formuleren van toekomstscenario's voor de onderwijshuisvesting.

De scenario's zijn interne besproken en zijn voorgelegd aan alle betrokken schoolbesturen of hun vertegenwoordiger.

Daarnaast heeft een financiële doorrekening van scenario's plaatsgevonden.

Deze input heeft geleid tot de geformuleerde conclusies en geadviseerde besluiten.

Opgemerkt wordt dat dit IHP met de daarin opgenomen advisering wordt aangeboden aan college en raad. De politieke besluitvorming die vervolgens plaatsvindt, is te vinden in college- en raadsbesluiten en niet in deze versie van het IHP.

2 KADERS

2.1 Wettelijke kaders

Op basis van wet- en regelgeving is aan te geven welke verplichtingen de gemeente heeft voor onderwijshuisvestingsvoorzieningen. De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate huisvesting voor scholen in het primair onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs en scholen die binnen de wet op de expertise centra vallen. Men spreekt dan van de wettelijke zorgplicht.

PO

De basis voor de verplichte investeringen in de huisvesting van scholen in het primair onderwijs is te vinden in de wet op het Primair Onderwijs (WPO) en wel in artikel 92 "voorzieningen in de huisvesting". Op basis van de WPO heeft de gemeente de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVHO) vastgesteld. Op basis van deze formeel vastgestelde wet- en regelgeving is de gemeente verplicht zorg te dragen voor "voldoende en adequate huisvesting" waarbij de genoemde Verordening de minimale ruimtelijke en financiële normering beschrijft.

In diezelfde Verordening is beschreven op basis van welke uitgangspunten en normen gekozen dient te worden voor tijdelijke dan wel semipermanente of permanente vormgeving van een onderwijsvoorziening. De basis daarvoor is het feitelijke aantal leerlingen op een door het ministerie van onderwijs vastgestelde teldatum en de door de gemeente vastgestelde prognose voor een school. De ruimtebehoefte voor de komende 15 jaar is bepalend voor de omvang van de permanente huisvesting van scholen. Deze omvang moet dan wel minimaal 15 jaar ononderbroken nodig zijn. Als dat niet aantoonbaar is dan kan men kiezen voor tijdelijke voorzieningen dan wel medegebruik van beschikbare ruimten. Het gebruik van tijdelijke voorzieningen kan nodig zijn om de piek in leerlingenaantallen te kunnen huisvesten.

Sinds 1 augustus 2007 is de verantwoordelijkheid voor het zorgdragen voor een voorziening voor buitenschoolse opvang bij de besturen van de basisscholen komen te liggen. De schoolbesturen hebben hiervoor contracten afgesloten met BSO-aanbieders. Het huisvesten van een BSO is geen verantwoordelijkheid van de school noch van de gemeente.

Vanaf 1 augustus 2010 is de gemeente verantwoordelijk om te zorgen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie dat kwalitatief aan de maat is. De gemeente, schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over de organisatie van een doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Het huisvesten van peuterspeelzalen is eveneens geen directe verantwoordelijkheid van de besturen of de gemeente.

(V)SO

Voor het (V)SO ligt de basis van de gemeentelijke verplichting vastgelegd in de Wet op de Expertise Centra. (WEC), te weten artikel 90 "voorzieningen in de huisvesting". Ook dit artikel en daarop volgenden vinden hun vertaling in de VVHO van de gemeente.

De uitgangspunten en normen voor het (V)SO zijn in de VVHO op een zelfde wijze opgezet als hierboven omschreven voor het PO.

Voor het po en (v)so geldt tevens dat de gemeente verantwoordelijk is voor het instandhoudingsonderhoud van de gebouwen, ook genoemd "de buitenkant" van de gebouwen.

VO

De basis voor de verplichte investeringen in de huisvesting van scholen in het voortgezet onderwijs is te vinden in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) artikel 76c "Voorzieningen in de huisvesting".

Voor scholen in het voortgezet onderwijs betekent dit artikel concreet, dat de gemeente slechts verantwoordelijk is voor nieuwbouw, uitbreiding en het beschikbaar stellen van medegebruiksmogelijkheden op basis van het aantal leerlingen dat ook daadwerkelijk de school bezoekt. Vanaf 1 januari 2005 ontvangt het bevoegde gezag van scholen voor het voortgezet onderwijs jaarlijks rechtstreeks een vergoeding vanuit de rijksoverheid die toereikend wordt geacht voor alle onderhoud, instandhouding en aanpassingen van en aan de gebouwen. Het bevoegde gezag van een school ontvangt dus rechtstreeks de middelen voor het (lange termijn) onderhoud. De gemeente heeft behalve de zorg voor voldoende onderwijshuisvesting verder geen financiële relatie met de scholen voor het voortgezet onderwijs.

Alle normen en uitgangspunten voor bovenstaande zijn opgenomen in de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (VVHO). Door de VNG is in 2008 een nieuwe standaard VVHO opgesteld waarin een andere berekeningsmethodiek wordt gehanteerd voor normvergoedingen dan voorheen werd gehanteerd. (ruimtebehoefte wordt uitgedrukt in m² bruto vloeroppervlakte in plaats van in aantal groepsruimten e.d.).

Het doel van de wijziging is het vereenvoudigen van de modelverordening waardoor een grotere flexibiliteit ontstaat voor het realiseren van uitbreiding en nieuwbouw van scholen. De achterliggende uitgangspunten zijn:

- Betere aansluiting mogelijk maken bij de toenemende diversiteit in het onderwijs;
- De wijzigingen in het bouwbesluit;
- De vereenvoudiging en vermindering van regels en administratieve last;
- Budgettaire neutraliteit.

Voor de gemeente wordt het eenvoudiger keuzes te maken voor eigen beleid, omdat er nu nog slechts twee hoofdvariabelen worden gebruikt (de hoeveelheid m² BVO per leerling en de hoogte van de vergoeding om de BVO te realiseren).

De VNG adviseert deze gewijzigde modelverordening over te nemen en vast te stellen.

Mogelijkheden doordecentralisatie

Doordecentralisatie vindt plaats wanneer de gemeente huisvestingstaken en –middelen voor de scholen geheel of gedeeltelijk overdraagt aan het bestuur van de scholen, onder overeengekomen randvoorwaarden. Dat laat onverlet dat de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in alle gevallen bij de gemeente blijft.

Op dit moment vinden landelijk voorbereidingen plaats voor een wetswijziging van deze zorgplicht. Het betreft het buitenonderhoud voor PO en (V)SO scholen, waarvan de verantwoordelijkheid en financiering zal worden overgedragen van de gemeente naar de schoolbesturen. De middelen hiervoor zullen via het rijk aan de besturen worden verstrekt. Hiermee worden de regelingen voor het PO en (V)SO gelijk getrokken met de regeling zoals die al jaren voor het VO van toepassing is.

Of na doorvoering van deze wetswijziging nog sprake moet zijn van volledige doordecentralisatie zal nader moeten worden bekeken in nauw overleg met de besturen.

2.2 Beleidskaders

De gemeente Renkum heeft met het vaststellen van de Beleidsnota Onderwijshuisvesting in januari 2012 een aantal doelen gesteld voor de onderwijshuisvesting. Het streven is om de onderwijshuisvesting te optimaliseren door te zorgen voor:

- Gezonde gebouwen (GG)
- Duurzame gebouwen (DG)
- Flexibele gebouwen (FG)
- Optimaal benutte gebouwen (OG)
- Betaalbare gebouwen (BG)

Om bovenstaande te bereiken zijn de volgende beleidsbepalingen vastgesteld:

- Optimalisering leefklimaat, PvE Frisse Scholen **GG, DG**
- Aanpassing/uitbreiding/nieuwbouw ook op basis van levensduur en exploitatie **GG, DG, OG, BG, FG**
- Bij nieuwbouw vroegtijdig de levensduurcyclus als uitgangspunt **DG, FG, OG, BG**
- Bij uitbreiding/nieuwbouw/aanpassing uitgaan van multifunctioneel bruikbaarheid **DG, FG, OG**
- Medegebruik (door derden) eenvoudiger bewerkstelligen **OG, BG**
- Actief leegstandsbeleid **OG**
- Optimum voor verhouding tussen kwaliteit en kosten **GG, BG**
- Voor nieuwe onderwijsgebouwen interesse van marktpartijen nagaan **DG, OG, BG**
- Toekomstbestendigheid optimaliseren door verhoogde flexibiliteit en multifunctionaliteit **DG, FG, OG**
- Verhogen slagvaardigheid tot onderhoud en aanpassingen van onderwijsgebouwen **BG**

De gemeente heeft enkele speerpunten die met behulp van bovenstaande beleidsbepalingen en het optimaliseren van de onderwijshuisvesting kracht moeten worden bijgezet.

Het bundelen van krachten en het binden van partijen speelt daarbij een belangrijke rol.

Brede schoolontwikkeling

Een brede school is een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van de kinderen van 0 tot 12 jaar te vergroten. Een ander doel kan zijn een doorlopende, en op elkaar aansluitende opvang te bieden. Uitgangspunt is dat een aanbod van onderwijs, opvang, zorg, sport en cultuur aansluit op behoefte van de kinderen en hun ouders uit de buurt. De school vormt daarin de basis.

Voor de realisatie van het brede schoolconcept is het niet noodzakelijk dat partijen bij elkaar in een multifunctioneel gebouw gehuisvest zijn, maar gezamenlijke huisvesting bevordert de samenwerking tussen partijen wel. Uitgangspunt is daarom dat bij nieuwbouw van een basisschool in de gemeente Renkum de mogelijkheden voor een multifunctioneel gebouw altijd worden onderzocht.

Binnenklimaat scholen

Naar aanleiding van de 'Rijksregeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009' zijn er op veel scholen binnen de gemeente maatregelen getroffen om het binnenklimaat te verbeteren. Deze incidentele impuls was echter niet toereikend om voor alle scholen het binnenklimaat optimaal te verbeteren. Aangezien dit kan leiden tot gezondheids- en concentratieklach-

ten bij leerlingen en docenten hecht de gemeente grote waarde aan verbetering van het binnenklimaat bij scholen.

De schoolbesturen zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het aanpassen van het binnenklimaat van de basisscholen. Om scholen hierin te stimuleren kan de gemeente financiële ondersteuning bieden bij de realisatie van een aantal maatregelen.

Aanpassen 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Renkum'

Zoals aangegeven in § 2.1 stelt de VNG voor de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs' aan te passen. De capaciteitsbehoefte wordt dan niet langer uitgedrukt in groepsruimten, maar in m² per leerling. Deze ruimtebehoefte wordt in de nieuwe verordening berekend uit een vaste voet en een aantal m² per leerling. De capaciteit wordt uitgedrukt in m² bvo. De achterliggende gedachte is dat (basis)scholen dan flexibeler zijn in de indeling van hun gebouw en meer mogelijkheden krijgen om het gebouw naar eigen inzicht in te richten, zodat het beter past binnen de gehanteerde onderwijsconcepten. Het klassikale onderwijs wordt minder leidend en de gebouwen worden toekomstbestendiger.

Het komende jaar zal de verordening conform het voorstel van de VNG worden aangepast.

De omwerking van oud naar nieuw ruimtebehoeftemodel moet budgettair neutraal gebeuren.

Vooruitlopend op de verordeningswijziging is in dit IHP ook gekeken naar de ruimtebehoefte als ware de nieuwe verordening al van toepassing. De uitkomsten verschillen in beperkte mate met die van de huidige verordening. Geen van de in dit IHP geformuleerde conclusies over de huisvestings situatie per dorpskern zal veranderen als de nieuwe verordening wordt toegepast.

3 KERNGEGEVENS / UITGANGSPUNTEN

Naast de vigerende wetgeving en beleidskaders speelt ook een aantal kerngegevens een grote rol bij de keuzes voor de onderwijshuisvesting. Zo zijn de demografische ontwikkelingen en de (bouwkundige) staat en de (boekhoudkundige) leeftijd van de gebouwen ook van belang. In dit hoofdstuk zijn die basisgegevens van alle scholen in de gemeente opgenomen die als uitgangspunt dienen voor de te ontwikkelen toekomstscenario's voor de onderwijsvoorzieningen.

3.1 Overzicht onderwijsinstellingen

De gemeente Renkum heeft met ingang van het nieuwe schooljaar (2012/2013) 13 scholen voor basisonderwijs gehuisvest in 17 gebouwen. Twee gebouwen zijn van semipermanente aard (tijdelijke huisvesting voor de Marlijn en Mariënborn), twee gebouwen zijn gekoppeld tot een geheel (Brede school Oosterbeek Laag) en één school heeft twee bouwdelen op haar terrein (Paasberg).

	school	bestuur	kern	adres	gebouw	bouwjaar
PO	De Paasberg	Delta	Oosterbeek	Paasberg 14	oudbouw en nieuwbouw	1979 2011
	Mariënborn	Fluvius	Oosterbeek	Mariënborgweg 28	deels tijdelijke huisvesting; heeft	1975
	Mariënborn, tijdelijke huisvesting	Fluvius	Oosterbeek	Mariënborgweg 29	tijdelijk	2005
	De Marlijn	PPO de Link	Oosterbeek	Van Spaenweg 11 a	heeft uitbreiding nodig	1971
	De Marlijn, tijdelijke huisvesting	PPO de Link	Oosterbeek	Van Spaenweg 11 b	tijdelijk	2004/2009
	Bernulphus	Fluvius	Oosterbeek	Pastoor Bruggemanlaan 10	nieuwbouw	2008
	De Dorendal	Fluvius	Doorwerth	Bachlaan 23	geen bijzonderheden	1974/2001
	T@lent	CNS te Ede	Doorwerth	Johanniterweg 4	geen bijzonderheden	1950/1971
	De Wegwijzer, dependance	PPO De Link	Doorwerth	Mozartlaan 1	geen bijzonderheden	1967
	Prinses Beatrixschool, dislocatie	Trivium	Wolfheze	Balijeweg 20a	geen bijzonderheden	1955
	Dr. Albert Schweitzerschool	PPO De Link	Renkum	Goudbloemstraat 2	geen bijzonderheden	1978/2003
	Dr. Jac P. Thijse	PPO De Link	Renkum	Bram Streeflandweg 111	door integrale nieuwbouw	1968
	Airborneschool	Trivium	Renkum	Bram Streeflandweg 53	door integrale nieuwbouw	1980
	Prinses Beatrixschool	Trivium	Renkum	Reijmerweg 92	geen bijzonderheden	1968/1975/1984
	Don Bosco	SKOVV	Renkum	Don Boscoweg 19	oudbouw	001
	Vita Vera	SKOVV	Renkum	Bram Streeflandweg 107	door integrale nieuwbouw	1966/1981

De gemeente heeft één school voor regulier voortgezet onderwijs in haar gemeente. Deze school heeft op haar terrein naast het hoofdgebouw ook semipermanente huisvesting staan.

	school	bestuur	kern	adres	gebouw
VO	Dorenweerd College	Dorenweerd	Doorwerth	Dalweg 5	geen bijzonderheden

Voor het speciaal onderwijs zijn er twee instellingen binnen de gemeente, waarvan één instantie (de Brouwerij) in verband met volledige doordecentralisatie niet in dit IHP is meegenomen. De andere instelling is verspreid over verschillende gebouwen op twee locaties.

	school	bestuur	kern	adres	gebouw
SO	De Brouwerij	SGM de Brouwerij	Oosterbeek	Ireneweg 16, Stationsweg 49	doorge-decentraliseerd
	De Radar	De Radar/ ABS	(Drempel 1+3)	Utrechtseweg 312	gebouwbestand wordt herzien
	De Radar	De Radar/ ABS	Oosterbeek	Wijnand van Arnhemweg 1	gebouwbestand wordt herzien

3.2 Kerngegevens per school

Er heeft, zoals in hoofdstuk 1 vermeld, recentelijk (begin 2012) een 0-meting van alle onderwijsgebouwen in de gemeente plaatsgevonden. Met deze 0-meting is per schoolgebouw de volgende informatie geïnventariseerd:

- De totale capaciteit en gebouwgrrootte volgens landelijke norm;
- Een conditiemeting van het gebouw;
- Toetsing aan het Programma van Eisen Frisse scholen;
- Een meerjaren onderhoudsplanning.

Een samenvatting van al deze verzamelde gegevens wordt in de onderstaande tabellen weergegeven. In de bijlagen is een uitgebreider overzicht opgenomen.

	school	bestuur	kern	m² BVO beschikbaar	nu nodig	ruimten beschikbaar	nu nodig	gebruik
PO	De Paasberg	Delta	Oosterbeek	1732	1360	11	10	overschot in m2 BVO en lokalen
	Mariënborn	Fluvius	Oosterbeek	1013	1290	8	9	ondercapaciteit, 2 lokalen tijdelijke huisvesting gerealiseerd. Over 15 jaar voldoende lokalen, maar tekort m2 BVO
	Mariënborn, tijdelijke huisvesting	Fluvius	Oosterbeek	144	-	2	-	dit is aanvullende capaciteit
	De Marlijn	PPO de Link	Oosterbeek	1573	2300	13	18	op korte termijn ondercapaciteit m2 BVO en lokalen, opgevangen door tijdelijke huisvesting. Op lange termijn voldoende lokalen, maar tekort m2 BVO
	De Marlijn, tijdelijke huisvesting	PPO de Link	Oosterbeek	454	-	6	-	dit is aanvullende capaciteit
	Bernulphus	Fluvius	Oosterbeek	1346	1270	11	9	overschot in m2 BVO en lokalen
	De Dorendal	Fluvius	Doorwerth	1529	1850	11	14	Ondercapaciteit, aanvullende huisvesting noodzakelijk
	T@lent	CNS te Ede	Doorwerth	785		5		
	De Wegwijzer, dependance	PPO De Link	Doorwerth	894	590	6	4	2 lokalen overcapaciteit, in gebruik door PSZ en BSO
	Prinses Beatrixschool, dislocatie	Trivium	Wolfheze	832	700	5	5	Geen overcapaciteit, wel medegebruik door PSZ
	Dr. Albert Schweitzerschool	PPO De Link	Renkum	1397	1030	10	7	3 lokalen overcapaciteit, waarvan 2 in gebruik door MEC; geen leegstand gemeld
	Dr. Jac P. Thijssse	PPO De Link	Renkum	888	730	6	5	1 lokaal overcapaciteit, leegstand niet gemeld
	Airborneschool Prinses Beatrixschool	Trivium	Renkum	1063	1300	7	9	Ondercapaciteit, 2 lokalen tijdelijke huisvesting beschikbaar
	Don Bosco	SKOVV	Renkum	1576	1170	12	8	voldoende capaciteit
	Vita Vera	SKOVV	Renkum	1244	1080	8	8	lokalen overcapaciteit, leegstand niet gemeld
	VO	Dorenweerd College	Dorenweerd	Doorwerth	7835	7800	45	
SO	De Brouwerij		Oosterbeek	-				Doorgedecentraliseerd
	De Radar	De Radar/ ABS	(Drempel 1+3)	890	1000	7	7	gebouwen worden herzien
	De Radar	De Radar/ ABS	Oosterbeek	3341	3550	39	39	Ondercapaciteit in bvo

De inventarisatie van capaciteit en bouwgrrootte geeft inzicht in de mate van ruimteoverschot of ruimte tekort zoals dat op dit moment bij de scholen aan de orde is.

Bij het bepalen van de conditie van de schoolgebouwen is gekeken naar de staat van alle onderhoudsgevoelige elementen. Ook heeft een prioritering van de onderhoudsnoodzaak meegewogen in de conditiebepaling. Die prioritering is bepaald door onder andere aspecten als Veiligheid / Gezondheid, gebruik- en bedrijfsproces, technische vervolgschade, beleving en esthetica.

Voor het bepalen van de kwaliteit van de huidige gebouwen zijn de scholen getoetst aan het PvE voor Frisse Scholen, zoals vastgesteld in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting.

school	kern	gebouw	bouwjaar	conditie	PvE Frisse scholen					
					energie	lucht	thermisch comfort	visueel comfort	akoestisch comfort	
VO	De Paasberg	Oosterbeek	oudbouw	1979	voldoende	slecht	matig	onvoldoende	goed	voldoende
			nieuwbouw	2011	goed	voldoende	voldoende	goed	voldoende	goed
	Mariënborn	Oosterbeek	deels nieuwbouw, deels tijdelijke huisvesting; heeft uitbreiding nodig	1975	voldoende	slecht	onvoldoende	matig	goed	voldoende
	De Marijijn	Oosterbeek	deels nieuwbouw, heeft uitbreiding nodig	1971	voldoende	onvoldoende	onvoldoende	onvoldoende	goed	voldoende
	De Marijijn, tijdelijke huisvesting	Oosterbeek	moet vervangen ivm vergunning	2004/2009	goed	slecht	onvoldoende	matig	goed	matig
	Bernulphus	Oosterbeek	nieuwbouw	2008	goed	matig	matig	goed	voldoende	goed
	De Dorendal	Doorwerth	geen bijzonderheden	1974/2001	matig	slecht	onvoldoende	onvoldoende	onvoldoende	voldoende
	T@lent	Doorwerth	geen bijzonderheden	1950/1971	matig	onvoldoende	matig	matig	voldoende	matig
	De Wegwijzer, dependance	Doorwerth	geen bijzonderheden	1967	slecht	slecht	onvoldoende	matig	goed	matig
	Prinses Beatrixschool, dislocatie	Wolfheze	geen bijzonderheden	1955	goed	onvoldoende	onvoldoende	matig	voldoende	voldoende
	Dr. Albert Schweitzerschool	Renkum	geen bijzonderheden	1978/2003	goed	onvoldoende	matig	voldoende	goed	voldoende
	Dr. Jac P. Thijsse	Renkum	wordt vervangen door integrale nieuwbouw	1968	matig	slecht	onvoldoende	voldoende	voldoende	matig
	Airborneschool	Renkum	wordt vervangen door integrale nieuwbouw	1980	slecht	slecht	slecht	onvoldoende	matig	voldoende
	Prinses Beatrixschool	Renkum	geen bijzonderheden	1968/1975/1984	goed	onvoldoende	matig	matig	matig	voldoende
	Don Bosco	Renkum	geen bijzonderheden	1921/1976/2001	matig	slecht	slecht	matig	voldoende	voldoende
	Vita Vera	Renkum	wordt vervangen door integrale nieuwbouw	1966/1981	matig	slecht	onvoldoende	voldoende	goed	voldoende
SO	De Radar	Oosterbeek	gebouwbestand wordt herzien	1975/2000	matig	slecht	onvoldoende	onvoldoende	voldoende	voldoende

In dit overzicht is het VO niet opgenomen, omdat de gemeente voor het VO niet verantwoordelijk is voor de bouwkundige status van het gebouw.

Uit de toets is gebleken dat alle schoolgebouwen in de gemeente in meer of mindere mate niet volledig voldoen aan het geambieerde Programma van Eisen voor Frisse Scholen.

Ook de conditie van een aantal gebouwen is niet optimaal te noemen. Een deel van die constatering vindt zijn oorsprong in de leeftijd van de gebouwen. De gemiddelde leeftijd van de schoolgebouwen in de gemeente is 37 jaar, waar een afschrijvingstermijn van 40 jaar wordt gehanteerd.

Mede door de relatief hoge gemiddelde leeftijd van de gebouwen is er de komende jaren ook een forse investering in het groot onderhoud te verwachten, zo blijkt uit de nieuw opgestelde meer jaren onderhoudsplaning (MJOP). Deze kosten spelen een belangrijke rol bij het bepalen van de scenario-keuzes. Het groot onderhoud wordt in de regel bekostigd middels een voorziening die gebaseerd is op een gemiddelde per jaar. De meest recente MJOP laat zien dat dit gemid-

delde de 2 ton ruim overstijgt. In de huidige begroting is, na doorvoering van een structurele bezuiniging, de jaarlijkse storting in de voorziening G-onderhoud teruggebracht naar € 76.000. Dit geeft een aanzienlijke discrepantie. In de financiële doorrekening van dit IHP wordt uitgegaan van de recente MJOP.

school	kern	totaal voor 2012-2021
Don Bosco	Renkum	133.510
Dr. Albert Schweitzerschool	Renkum	15.992
Airborneschool	Renkum	278.864
Vita Vera	Renkum	430.827
Dr. Jac P. Thijsse	Renkum	61.509
Prinses Beatrixschool	Renkum	49.311
		970.013
Prinses Beatrixschool, dislocatie	Wolfheze	8.475
		8.475
De Radar (<i>Speciaal onderwijs</i>)	Oosterbeek	186.647
De Paasberg	Oosterbeek	51.080
Mariënborn	Oosterbeek	36.765
De Marlijn	Oosterbeek	43.845
De Marlijn, tijdelijke huisvesting	Oosterbeek	0
Bernulphus	Oosterbeek	6.403
		324.740
De Dorendal	Doorwerth	297.300
T@lent	Doorwerth	25.546
De Wegwijzer, dependance	Doorwerth	367.355
		690.201
TOTAAL		1.993.429
Gemiddelde per jaar *		221.492

* Uitgangspunt is dat dit onderhoud in 9 jaar wordt gerealiseerd aangezien 2012 vrijwel verstreken is.

3.3 Leerlingprognoses

Om te kunnen anticiperen op de ruimtebehoefte van het onderwijs op de midden lange en lange termijn worden met enige regelmaat de leerling prognoses opgesteld. Dat gebeurt in de regel op basis van een leerling telling per 1 oktober. De meest recente prognose is opgesteld op basis van de leerling telling van 1 oktober 2011. Verder zijn voor de betreffende prognoses de huidige demografische gegevens van de gemeente gebruikt (conform verordening) en overige informatie zoals die momenteel bekend is ten aanzien van nieuwbouwprojecten e.d.

De prognoses geven op dit moment aan dat het leerlingaantal primair onderwijs in de gemeente Renkum in de komende 15 jaar met ca. 17% zal afnemen.

Dat zou kunnen betekenen dat er op termijn minimaal 2 volledige schoolgebouwen leeg komen te staan. Gezien de spreiding van de scholen lijkt het meer voor de hand te liggen dat vrijwel alle scholen met een terugloop te maken zullen krijgen, de ene school/dorpskern sterker dan de andere.

De prognoses worden nauwgezet bijgehouden en indien noodzakelijk bijgesteld. Zo kan tijdig worden gehandeld om te voorkomen dat scholen langdurig in een "te ruim jasje" gehuisvest zijn.

Voor het SO en het VO geldt dat er een grotere diversiteit aan factoren meespeelt waar het onderwijs aan onderhevig is vanwege de regionale functie. Voor zowel het SO als het VO zal het leerlingaantal over 15 jaar weer bijna gelijk zijn aan het huidige aantal leerlingen dat gebruik maakt van deze scholen. Daarbij krijgt het VO binnen 5 jaar met een aanzienlijke piek te maken die in de loop van de tijd geleidelijk weer af lijkt te gaan nemen naar het huidige niveau.

Het SO lijkt stabiel in zijn leerlingaantallen. In de prognoses voor het SO is nog geen expliciete rekening gehouden met de eventuele consequenties van de wijzigingen in het Passend Onderwijs.

Onderstaand een totaal overzicht van de leerling prognoses:

	school	prognose voor 2012	realiteit 2012	verschil	2013	2017	2022	2027	2032
PO	De Paasberg	242	234	-8	231	213	184	168	169
	Mariënborn	196	205	9	217	244	212	193	195
	De Marlijn	406	420	14	417	393	342	314	317
	Bernulphus	227	210	-17	212	210	180	163	164
	De Dorendal	300	292	-8	328	321	301	301	299
	T@lent	73	61	-12	-	-	-	-	-
	De Wegwijzer, dependance	44	47	3	72	76	72	73	72
	Prinses Beatrixschool, dislocatie	95	95	0	100	109	104	85	89
	Dr. Albert Schweitzerschool	163	169	6	163	140	130	129	126
	Dr. Jac P. Thijsse	116	119	3	105	95	88	87	85
	Airborneschool	188	209	21	218	205	191	189	184
	Prinses Beatrixschool	212	201	-11	204	202	188	186	181
	Don Bosco	196	204	8	192	153	143	141	138
	Vita Vera	169	176	7	175	164	153	151	147
	totaal	2627	2642	15	2634	2525	2288	2180	2166
VO	Dorenweerd College	1101	1098	-3	1154	1313	1256	1144	1081
SO	De Radar SO	72	73	1	72	71	67	67	67
	De Radar VSO	241	260	19	262	269	261	251	246

3.4 Ruimtebehoefte en beschikbare capaciteit

De ruimtebehoefte van een PO- en (V)SO-school wordt volgens de vigerende verordening uitgedrukt in een aantal groepsruimten. De berekening daarvoor vindt plaats op basis van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven.

De onderwijstypologieën en het bijbehorende ruimtegebruik van de huisvesting zijn inmiddels zo veranderd dat de VNG o.a. om die reden heeft voorgesteld de noodzakelijke ruimtebehoefte voortaan te berekenen op basis van m² bruto vloeroppervlakte (BVO). Dan kan een school zelf bepalen hoe zij die m² wil indelen en benutten.

Deze BVO's worden volgens een NEN methode eenduidig vastgesteld. Voor alle scholen in Renkum heeft deze NEN meting plaatsgevonden in het kader van de 0-meting. Daarmee zijn de beschikbare m² BVO formeel vastgesteld. De mogelijkheid bestaat om voor sommige scholen een bijstelling van de beschikbare m² bvo te hanteren, vanwege de eventuele inefficiëntie van de bestaande (oude) gebouwen.

Om een goed beeld te krijgen van de beschikbare capaciteit versus de noodzakelijke capaciteit zijn beide methodes weergegeven. Door beide naast elkaar te leggen kunnen eventuele afwijkingen worden geconstateerd: Als een school voldoende groepsruimten heeft, maar deze zijn voor de huidige norm te klein, kan blijken dat het aantal m² BVO niet toereikend is. Anderzijds als een school te weinig lokalen lijkt te hebben, maar het aantal m² BVO's is wel toereikend, kan worden gezocht naar inpanning oplossingen voordat aanvullende ruimte moet worden gerealiseerd. Het uiteindelijke streven is om met de actualisering van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Renkum 2007 het uitdrukken van ruimtebehoefte in groepsruimten los te laten en de m² BVO te formaliseren.

Voor het VO geldt al dat de ruimtebehoefte en capaciteit in m² BVO wordt weergegeven.

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van de ruimtebehoefte per school voor de komende 5, 10, 15 en 20 jaar. In de bijlage is de prognose opgenomen waarin per school de ruimtebehoefte per jaar vermeld staat.

	school	kern	m ² BVO beschik baar	BVO nodig					ruimten beschik baar	ruimten nodig				
				nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr		nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
PO	De Paasberg	Oosterbeek	1732	1360	1270	1130	1050	1050	11	10	9	8	7	7
	Mariënborn	Oosterbeek	1013	1290	1430	1270	1170	1180	8	9	11	9	8	8
	Mariënborn, tijdelijke huisvesting	Oosterbeek	144	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
	De Marlijn	Oosterbeek	1573	2300	2180	1920	1780	1800	13	18	17	14	13	13
	De Marlijn, tijdelijke huisvesting	Oosterbeek	454	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
	Bernulphus	Oosterbeek	1346	1270	1260	1100	1020	1030	11	9	9	8	7	7
	De Dorendal	Doorwerth	1529	1850	1820	1710	1710	1700	11	14	13	13	13	13
	T@lent	Doorwerth	785						5					
	De Wegwijzer, dependance	Doorwerth	894	590	620	590	600	590	6	4	4	4	4	4
	Prinses Beatrixschool, dislocatie	Wolfheze	832	700	750	720	630	650	5	5	5	5	4	4
	Dr. Albert Schweitzerschool	Renkum	1397	1030	910	860	860	840	10	7	6	6	6	6
	Dr. Jac P. Thijsse	Renkum	888	730	680	650	640	630	6	5	4	4	4	4
	Airborneschool	Renkum	1063	1300	1230	1160	1150	1130	7	9	9	8	8	8
	Prinses Beatrixschool	Renkum	1537	1230	1220	1150	1140	1110	9	9	9	8	8	8
	Don Bosco	Renkum	1576	1170	970	920	910	890	12	8	6	6	6	6
Vita Vera	Renkum	1244	1080	1030	970	960	640	8	8	7	6	6	6	
VO	Dorenweerd College	Doorwerth	7835	7800	8680	8240	7690	7320	45					
SO	De Brouwerij	Oosterbeek	-											
	De Radar	(Drempel	890	1000	1000	960	960	960	7	7	7	6	6	6
	De Radar	Oosterbeek	3341	3550	3630	3540	3420	3350	39	39	40	39	38	37

4 HUISVESTINGSPLAN PER KERN

4.1 Renkum/Heelsum

4.1.1 Huidige situatie

In Renkum/Heelsum zijn 6 PO-scholen gehuisvest ressorterend onder drie verschillende bevoegd gezagsinstanties, te weten PPO de Link (openbaar), Trivium (Protestans Christelijk) en SKOVV (Katholiek).

Alle drie de instanties hebben 2 scholen verspreid over de dorpskernen Renkum en Heelsum.

Voor de 3 scholen aan de Bramstreeflandweg, Airborne, Vita Vera en de Jac. P. Thijsseschool, is integrale nieuwbouw in voorbereiding op basis van besluitvorming in 2009. Hiervoor is € 4 miljoen uitgetrokken om voor de 3 scholen samen 22 onderwijsruimten te realiseren waarvan een deel op termijn eventueel voor andere doeleinden bestemd moet kunnen worden.

De andere 3 scholen in de kern, Don Bosco, Prinses Beatrix en de Albert Schweitzerschool, zijn de afgelopen jaren onderhouden volgens het protocol van het huisvestingsprogramma (aanvraag-beoordeling-toekenning bij aangetoonde noodzaak). Er hebben geen expliciete wijzigingen aan deze scholen plaatsgevonden en er staan, buiten het regulier onderhoud geen specifieke aanpassingen aan deze 3 scholen gepland. Wel zijn twee semi-permanente groepsruimten, die op het plein van de Don Bosco waren gesitueerd verplaatst naar een school buiten deze dorpskern (Oosterbeek).

Ten aanzien van de onderwijs gerelateerde voorzieningen worden voorbereidingen gepleegd om op termijn nieuwbouw te realiseren centraal gelegen in de dorpskern. Deze multifunctionele accommodatie zal alle scholen in de dorpskern gaan bedienen voor wat betreft opvang, buitenschoolse activiteiten en sport-/ bewegingsleer.

Ook is er een particuliere school gevestigd, te weten De Vallei. Het betreft een school voor algemeen bijzonder onderwijs. Deze school was tot 2011 ook bekostigd door het Rijk en de gemeente, maar heeft onvoldoende leerlingen om op basis van wetgeving in stand te kunnen worden gehouden. De kans is groot dat deze school zich komend schooljaar in een buurgemeente zal gaan vestigen.

Uit de 0-meting blijkt dat de status van de schoolgebouwen divers is, zowel in leeftijd, als in staat van onderhoud, functionaliteit en capaciteit. Daarbij opgeteld de lange termijn prognose van het leerlingaantal per school lijkt te rechtvaardigen dat de geplande activiteiten met een kritische houding worden benaderd.

4.1.2 Toekomstscenario

Voor de 3 scholen aan de Bramstreeflandweg is om verschillende redenen vervangende huisvesting wenselijk ofwel noodzakelijk, de voornaamste is de status van de gebouwen. Voor de overige scholen in de kern geldt echter dat de gebouwen ook de nodige aanpassingen vergen. Dat is deels in verband met de conditie van de gebouwen, maar ook vanwege de discrepantie tussen de beschikbare en noodzakelijke ruimte voor de langere termijn.

		m ² BVO beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr	ruimten beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
Scholen PO Renkum/Heelsum	Renkum / Heelsum	7705	6540	6040	5710	5660	5240	52	46	41	38	38	38

Voor dit moment is het gezamenlijk “overschot” aan capaciteit ca. 1.100 m², ca. 8 onderwijsruimten (bij de Airborne staan nog twee noodunits) die deels tijdelijk benut worden door andere functies of instanties. Over 15 jaar kan die overcapaciteit mogelijk oplopen tot 14 lokalen en ca. 2.000 m² BVO voor de volledige dorpskern. Dat betekent dat op de langere termijn een deel van de scholen met significante leegstand te maken krijgt. Alle scholen als zodanig intact houden is om die reden geen optie.

Omwille van het gemeentelijke actieve leegstandsbeleid heeft het de voorkeur om deze voorzienne leegstand tijdig te ondervangen door een integrale benadering. Dat heeft ertoe geleid dat ook de betrokken besturen is gevraagd om een kritische houding en om een expliciete lange termijn visie op hun scholen in de dorpskern.

Het herformuleren van de (on)mogelijkheden voor de totale dorpskern is in een dusdanige stadium dat in dit IHP nog geen expliciet scenario kan worden omschreven. Een aantal aandachtspunten/wensen die in de afweging van de potentiële scenario's een rol speelt is:

- Alle 6 de scholen in de dorpskern blijven op termijn boven de opheffingsnorm.
- De scholen kennen verschillende vormen/types van onderwijs.
- De scholen zorgen voor werkgelegenheid.
- Het (her)verdelen van scholen binnen een voedingsgebied is een complexe opgave.
- Het herschikken van scholen is voor de besturen in de regel financieel onaantrekkelijk.
- De besturen hebben zelf de verantwoordelijkheid voor eventuele leegstand, maar deze kan niet worden opgelost met medegebruik door kind gerelateerde voorzieningen aangezien deze in het mfc 3B4 zullen worden gehuisvest.
- Er worden in het dorp 2 gymzalen op termijn afgestoten. In het mfc 3B4 wordt voldoende capaciteit gerealiseerd voor het bewegingsonderwijs.

De komende periode worden overleggen gevoerd om tot een definitieve integrale aanpak van de dorpskern te komen. Deze oplossing zal na besluitvorming over dit IHP binnen de vastgestelde financiële voorwaarden moeten worden gerealiseerd.

4.2 Wolfheze

4.2.1 Huidige situatie

Voor Wolfheze geldt dat er zich één PO-school bevindt, te weten een dependance van de Beatrixschool in Renkum. Het gebouw staat er al lang maar verkeert in een goede staat van onderhoud. Het gebouw kent een zekere overcapaciteit in m² die deels benut wordt door de peuterspeelzaal.

Het leerlingaantal in deze dorpskern is stabiel te noemen.

		m ² BVO beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr	ruimten beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
Scholen PO Wolfheze	po Wolfheze	832	700	750	720	630	650	5	5	5	5	4	4

4.2.2 Toekomstscenario

Vanuit de ruimtelijke structuurvisie is aangegeven dat de basisschool een basisvoorziening is die in elk dorp (met uitzondering van Heveadorp) aanwezig moet zijn.

Gezien de status en capaciteit van het enige aanwezige schoolgebouw in de dorpskern lijkt instandhouding van dat gebouw logisch en legitiem. Met oog op de ambitie om kindgerelateerde functies te bundelen kan de eventuele leegstand worden opgevangen.

Aan het gebouw zullen wel enkele aanpassing moeten worden gedaan om zoveel mogelijk te voldoen aan het PvE voor Frisse Scholen.

4.3 Oosterbeek

4.3.1 Huidige situatie

Oosterbeek heeft 4 PO-scholen en het SO is in deze dorpskern gehuisvest.

De Dennenborgh biedt als brede school onderdak aan de Bernulphusschool. Deze brede school is pas enkele jaren oud (2008) en leek in eerste instantie al voor uitbreiding in aanmerking te komen. De meest recente ontwikkelingen laten echter weer een geringe daling van het aantal leerlingen zien, waardoor er een sprake is van een zekere overcapaciteit, zowel in m² BVO als in groepsruimten. (2 ruimten)

De Paasbergschool heeft na jaren van planvorming/-wijziging in 2011 een zogenaamde integratieverbouwing ondergaan. Het betreft hier een uitbreiding van de school op het huidige schoolterrein ter plaatse van de oude gymzaal. Deze uitbreiding heeft de dependance van de school vervangen. Een deel van de nieuwbouw is met eigen middelen van het bevoegd gezag gerealiseerd, waardoor dit deel buiten de reguliere onderwijs capaciteit valt. Dit gedeelte wordt gebruikt voor vroeg- en voorschoolse educatie (VVE). De beschikbare capaciteit moet dan ook met 300 m² worden gereduceerd. Op basis van het gecorrigeerde getal blijkt een geringe overcapaciteit, zowel in m² als in groepsruimten (1 ruimte)

Voor het regulier onderwijs zijn er dan nog twee basisscholen die gezamenlijk in de Brede School Oosterbeek Laag (BOL) zijn gehuisvest, de Marlijn en de Mariënborn. Beide scholen zijn oorspronkelijk separaat gebouwd in respectievelijk 1971 en 1975. In 2005 heeft de bouw plaatsgevonden waardoor ze zijn samengevoegd tot een brede school. Het gebouw biedt momenteel voor beide scholen te weinig ruimte, wat wordt ondervangen door 2 clusters tijdelijke huisvesting op de verschillende schoolpleinen. Totaal betreft deze tijdelijke huisvesting 8 groepsruimten, ca. 600 m².

			m ² BVO beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr	ruimten beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
Scholen PO			*						*					
Oosterbeek	po	Oosterbeek	6262	6220	6140	5420	5020	5060	51	46	46	39	35	35

(* capaciteit inclusief 8 noodunits)

Met één (V)SO instantie, de Brouwerij, heeft de gemeente sinds 2008 een convenant van doordecentralisatie. Voor het overige (V)SO vindt sinds geruime tijd overleg plaats met de Radar/Arnhemse buitenschool om de huisvestingssituatie aan te passen onder andere in verband met ruimtegebrek. Inmiddels heeft besluitvorming plaatsgevonden voor nieuwbouw op het JP Heije terrein aan de Utrechtseweg. Hier zullen vooralsnog de bestaande panden Drempeel 1 en 3 worden vervangen door nieuwbouw waarin het SO zal worden gehuisvest. Radar is voornemens het VSO dan aan de Wijnand van Arnhemweg te huisvesten.

			m ² BVO beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr	ruimten beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
(V)SO		Oosterbeek	4231	4550	4630	4500	4380	4310	46	46	47	45	44	43

Uit de 0-meting blijkt dat de status van de schoolgebouwen gematigd goed is. De nieuwste gebouwen zijn in orde, maar de oudere gebouwen vergen mogelijk de nodige aanpassingen aan de huidige normen voor onderwijshuisvesting.

De leerling prognoses laten zien dat er voor het PO op termijn voldoende capaciteit in de dorpskern aanwezig is, maar dat de komende jaren nog aanvullende capaciteit noodzakelijk is. De behoefte aan aanvullende ruimte moet met het toekomstscenario voor Oosterbeek worden opgelost.

4.3.2 Toekomstscenario's

Voor de twee meest recent (ver)nieuw(d)e PO-scholen (Paasberg en Bernulphus) geldt dat deze in de toekomst met enige leegstand te maken lijken te krijgen. Gezien de status en de leeftijd van deze gebouwen zullen deze nog geruime tijd in stand worden gehouden. Het is dus zaak dat op de voorziene leegstand wordt geanticipeerd door o.a. tijdig potentiële partijen te benaderen voor medegebruik/verhuur. Daarbij valt te denken aan uitbreiding van de reeds aanwezige onderwijs gerelateerde activiteiten of andere jeugd- en wijkfuncties.

Voor de andere twee PO-scholen geldt dat zij ook met terugloop van het leerlingaantal te maken krijgen. De afname gaat echter zo geleidelijk, met zelfs eerst nog een korte toename bij de Mariënborn, dat er de komende jaren nog sprake blijft van tekort aan ruimte. De oplossing voor dit ruimtegebrek moet een houdbaarheid kennen van ca. 15 jaar. Daarna lijkt het leerlingaantal weer te gaan stroken met de aanwezige permanente capaciteit. Dit gegeven heeft invloed op de realiseerbaarheid en legitimering van de alternatieven. Dat betekent namelijk dat permanente uitbreiding op basis van de verordening (langer dan 15 jaar ruimtebehoefte) geen optie is.

De planvorming van de toekomstige huisvesting voor het SO is al in voorbereiding na de besluitvorming hierover medio 2012. De nieuwbouw op het J.P. Heije terrein zou in 2015 gereed moeten zijn. De Radar heeft aangegeven dat zij er dan voor kiest het VSO volledig aan de Wijnand van Arnhemweg te huisvesten. Het gebouw ter plekke zal daarvoor de nodige aanpassingen moeten ondergaan. Die aanpassingen komen niet per definitie volledig voor rekening van de gemeente aangezien het om een keuze van het schoolbestuur gaat.

Een andere optie is om ook voor het VSO op termijn nieuwbouw te realiseren op het JP Heije terrein. Een beweegreden hiervoor is om voor al het speciaal onderwijs aan de Utrechtseweg een unilocatie te bewerkstelligen.

Voor elk scenario geldt dat het gebouw van de Paasbergschool en de Bernulphus, ondanks de relatief jonge gebouwen, toch beperkte aanpassingen nodig hebben om aan de ambitie van Frisse Scholen te voldoen. Deze aanpassingen kunnen op termijn worden gerealiseerd.

Met bovenstaande op het netvlies zijn voor de overige scholen een drietal scenario's denkbaar met bijbehorende plus-/min- en aandachtspunten.

Oosterbeek A

Ook de Marlijn en de Mariënborn zullen zoveel als mogelijk aangepast worden aan de huidige onderwijshuisvestingsambitie. Aangezien de aanvullende ruimtebehoefte voor beide scholen niet langer dan 15 jaar aanhoudt, zal er geen uitbreiding worden gerealiseerd, maar blijven de noodunits in gebruik zolang als technisch mogelijk. Er kan op termijn ook eventueel gebruik worden gemaakt van doorverwijzing naar de twee andere PO-scholen, na vordering van de leegstand.

Voor het VSO wordt geopteerd voor complete nieuwbouw op de unilocatie. De Wijnand van Arnhemweg zal als gevolg daarvan worden afgestoten en daarom in afwachting van de nieuwbouw niet worden aangepast.

- + Minimaliseren leegstand van de aanwezige po-scholen in de dorpskern.
- + Nieuwbouw voor het VSO en een unilocatie voor het SO.
- Instandhouding van de noodlokalen op basis van gedoogbesluit verdiend geen voorkeur. Het voldoet , maar is geen optimale kwaliteit van onderwijshuisvesting.
- Doorverwijzing van een deel van een school komt de onderwijskwaliteit in de regel niet ten goede.
- Het gebouw aan de Wijnand van Arnhemweg zou voor het VSO aangepast moeten worden, maar in afwachting van de nieuwbouw worden deze investeringen niet gedaan. Dat betekent voor de instandhoudingsperiode onderwijskundig geen optimale situatie.
 - o De omwonenden van de BOL kunnen bezwaar maken tegen de termijn van instandhouding van de noodunits op het schoolplein.

Oosterbeek B

In dit scenario worden de Marlijn, de Mariënborn en ook het gebouw aan de Wijnand van Arnhemweg (WvA) zo goed als mogelijk aangepast aan de huidige onderwijsambitie. De aanpassingen aan het gebouw voor de Radar (WvA) betreffen dan eveneens wijzigingen om het gebouw geschikt te maken voor VSO-groepen. In samenspraak met het bestuur van radar wordt het gebouw dusdanig aangepast dat één vleugel separaat bruikbaar wordt voor het PO. Deze ruimte kan door de BOL worden gebruikt om de aanvullende ruimtebehoefte op te vangen voor zolang als deze aanhoudt.

- + Optimaal benutten gebouw Wijnand van Arnhemweg.
- + Optimaliseren van kwaliteit onderwijshuisvesting voor de BOL door realiseren permanente uitbreiding en afstoten semipermanente units.
- Er wordt in dit scenario geen locatie vrijgespeeld.
- Aanvullende huisvesting voor de BOL bevindt zich aan de overzijde van de straat.
 - o Gezamenlijke huisvesting van scholen in één gebouw vergt organisatorische afstemming.

Oosterbeek C

Een laatste variant betreft uitbreiding van de BOL op haar eigen locatie. De Marlijn en Mariënborn zullen in deze variant ook worden aangepast in het kader van de Frisse Scholen. De uitbreiding van het gebouw zal slechts kunnen plaatsvinden op de locatie van de huidige gymzaal aangezien er (bestemmingsplan) technisch geen alternatief is. Dat betekent dat er elders, mogelijk in combinatie met de gymzaal aan de Wijnand van Arnhemweg, een vervangende sportvoorziening gerealiseerd moet worden.

Voor de Radar zal het gebouw aan de WvA worden aangepast naar maatstaven Frisse Scholen. De aanpassingen om het gebouw VSO geschikt te maken zijn voor rekening van het bestuur, aangezien het interne onderwijskundige aanpassingen betreft.

- + Optimaliseren van kwaliteit onderwijshuisvesting voor de BOL door realiseren permanente uitbreiding en afstoten semipermanente units.
- Er wordt in dit scenario geen locatie vrijgespeeld.
- Permanente uitbreiding in deze vorm is niet conform Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs, aangezien de ruimtebehoefte over 15 jaar dusdanig lijkt terug te lopen dat de uitbreiding dan weer leeg zal staan.
- De huidige gymzaal van de BOL is nog niet afgeschreven of aan vervanging toe.

4.4 Doorwerth/Heveadorp

4.4.1 Huidige situatie

In Doorwerth waren 3 PO-scholen gevestigd, waarvan er één per schooljaar 2012-2013 is opgeheven. Dat betreft de PC basisschool T@lent, waarvan de meeste leerlingen zich inmiddels verspreid hebben over de andere twee basisscholen in de dorpskern, te weten de Dorendal (interconfessioneel dalton onderwijs) en de Wegwijzer (openbaar onderwijs)

Door deze spreiding is er bij de Dorendal groter ruimtegebrek ontstaan dan reeds aan de orde was. De Dorendal kamt al langer met ruimtetekort. Zij heeft als alternatief daarvoor van de gemeente een doorverwijzing gekregen naar de Wegwijzer, die te maken heeft met leegstand. De Dorendal heeft voorsnog geen gebruik gemaakt van die doorverwijzing. De leegstand in het gebouw van de Wegwijzer wordt deels gevuld met BSO en peuterspeelzaalwerk. Sinds de opheffing van T@lent wordt de Dorendal doorverwezen naar dat gebouw. Daar maakt zij inmiddels deels gebruik. Een ander deel van dat gebouw wordt verhuurd aan een BSO en kinderopvang organisatie. De rest van het gebouw staat leeg.

Voor beter maatwerk voor het PO kan worden gekeken naar een aantal varianten.

	m ² BVO beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr	ruimten beschikbaar	nu	5 jr	10 jr	15 jr	20 jr
Scholen PO Doorwerth	3208	2440	2440	2300	2310	2290	22	18	17	17	17	17

De enige VO school in de gemeente Renkum, het Doreweerd College, bevindt zich ook in deze dorpskern.

Het VO kent de laatste jaren een grote toename van leerlingen waardoor het bestaande gebouw niet meer toereikend was. Om dit acute ruimtegebrek op te lossen is recentelijk een deel semi-permanente uitbreiding gerealiseerd. Deze aanvullende huisvesting is echter volgens de meest recente prognoses op korte termijn al niet meer toereikend. Om tijdig (vóór start schooljaar 2013-2014) voldoende huisvesting gereed te hebben, is reeds gestart met de voorbereidingen voor permanente uitbreiding.

4.4.2 Toekomstscenario's

Conform verordening bestaat er voor het Doreweerd College legitimering voor het realiseren van permanente uitbreiding van de huisvesting. In alle toekomstscenario's wordt daarom uitgegaan van deze permanente uitbreiding. Een uitgangspunt daarbij is dat de school deze uitbreiding pleegt met aandacht voor multifunctioneel gebruik van ruimten voor maatschappelijke doeleinden.

De scenario's hebben om bovenstaande reden slechts betrekking op oplossingen voor het PO

Doorwerth A

De huidige twee gebouwen, de Wegwijzer en de Dorendal worden zoveel als mogelijk aangepast aan de ambitie voor Frisse Scholen. Voor de aanvullende ruimtebehoefte van de Dorendal wordt in de directe nabijheid van het gebouw (eraan indien mogelijk) uitbreiding gerealiseerd. Het gebouw aan de Johanniterweg (voormalig T@lent) wordt afgestoten.

+ Er wordt een locatie vrijgespeeld.

+ Optimalisering van de kwaliteit van onderwijshuisvesting door realisatie permanente uitbreiding.

- Geen optimalisatie van ruimtegebruik door leegstand in de Wegwijzer.

Doorwerth B

Het gebouw van T@lent is kleiner dan het gebouw van de Wegwijzer en is er conditioneel beter aan toe. Om die reden wordt in deze variant de Wegwijzer verhuisd naar het gebouw van T@lent, dat eerst wordt opgeknapt in het kader van de Frisse Scholen.

De Dorendal wordt eveneens opgeknapt en krijgt aanvullende huisvesting op basis van de ruimtebehoefte.

- + Er wordt een locatie vrijgespeeld.
- + Optimalisering van de kwaliteit van onderwijshuisvesting door realisatie permanente uitbreiding.
- + Optimalisatie van ruimtegebruik door beter maatwerk voor de Wegwijzer.
- + Meer spreiding van de scholen over de dorpskern
- Verhuizen van een school brengt de nodige uitdagingen met zich mee.

Doorwerth C

Een andere optie is om de huidige situatie in stand te houden. Dat betekent dat alle drie de schoolgebouwen zo goed als mogelijk moeten worden opgeknapt conform de onderwijshuisvestingsambitie. De Dorendal zal voor zolang als nodig worden doorverwezen naar het gebouw van de T@ent. Op basis van de meest recente prognoses heeft de Dorendal echter recht op permanente uitbreiding.

- Er wordt geen locatie vrijgespeeld.
- Er is geen sprake van optimalisatie van ruimtegebruik.
- Doorverwijzen van een school is niet optimaal voor de onderwijskwaliteit.

Doorwerth D

Een laatste variant is het klusteren van de huisvesting voor de po-scholen in één integrale nieuwbouw met mogelijk kind gerelateerde voorzieningen. Dit scenario kan gefaseerd worden uitgevoerd: eerst (uitbreidings)nieuwbouw voor de Dorendal, dan modulair doorbouwen voor de Wegwijzer en onderwijsgerelateerde voorzieningen. Het gebouw kan dan als multifunctionele accommodatie het brede school concept in het dorp optimaal ondersteunen.

- + Optimalisering van de kwaliteit van onderwijshuisvesting door realisatie nieuwbouw.
- + Optimalisatie van ruimtegebruik door maatwerk.
- + Er worden minimaal twee locaties vrijgespeeld.
 - o De locatiemogelijkheden voor deze integrale nieuwbouw moeten nader worden onderzocht
 - o Gezamenlijk huisvesten van scholen brengt de nodige uitdagingen met zich mee.

5 GYMNASTIEKVOORZIENINGEN

De gemeente kent een diversiteit van gymvoorzieningen. Sommige gymzalen maken onderdeel uit van een school en worden door de betreffende school beheerd. Andere voorzieningen zijn zelfstandige zalen en in beheer bij de gemeente. Dat betreft zowel sporthallen als gymzalen.

De huidige status van de meeste faciliteiten is dusdanig dat daar vóór het einde van de looptijd van dit IHP geen aanpassingen aan noodzakelijk zijn. Ook de geboden capaciteit lijkt op basis van de meest recente prognoses voor de komende periode voldoende.

Voor zover de gymfaciliteiten geen deel uit maken van de scenario's die in hoofdstuk 4 worden omschreven worden in dit IHP geen wijzigingen/aanpassingen daaraan voorzien.

De sportvoorzieningen in Renkum/Heelsum vormen daar een uitzondering op aangezien daarvoor momenteel planvorming plaats vindt met de ontwikkeling van het multifunctioneel centrum 3B4.

sportzaal	kern	type faciliteit	status gebouw	m² BVO	bouwjaar
Van Spaenweg	Oosterbeek	gymzaal aan school	geen bijzonderheden	460	1975
Dennenborgh	Oosterbeek	gymzaal aan school	geen bijzonderheden	460	2008
Mozartlaan	Doorwerth	gymzaal	Tijdelijke gymzaal	460	2008
Balijeweg	Wolfheze	gymzaal	gedateerd	460	1975
Bram Streeflandweg	Renkum/Heelsum	gymzaal	gedateerd	460	1975
Maatweg	Renkum/Heelsum	gymzaal	gedateerd	465	1955
Wijnand v. Arnhemweg	Oosterbeek	gymzaal aan school	geen bijzonderheden	460	1975
Sporthal Doorwerth	Doorwerth	sporthal, 2 delen, 3 velden	geen bijzonderheden	1923	1970
Gymzaal Dorenweerd	Doorwerth	gymzaal aan school	geen bijzonderheden		1997
Sporthal Rijnkom	Renkum/Heelsum	sporthal, 2 delen, 3 velden	gedateerd	7100	1975

6 SCENARIO BEREKENINGEN

In hoofdstuk 4 zijn diverse scenario's geformuleerd die er allen toe moeten leiden dat er voldoende adequate huisvesting voor alle scholen in de gemeente Renkum beschikbaar is.

Om de financiële haalbaarheid van de verschillende scenario's te bepalen op lange termijn zijn al deze varianten doorgerekend.

Bij de betreffende berekeningen zijn de volgende uitgangspunten en overwegingen gehanteerd:

- Normvergoedingen op basis van vigerende verordening volgens onderstaand schema:

Geldstromen en verantwoordelijkheden in schema

Voorziening	PO	(V)SO	VO
Onderhoud binnenkant	SB	SB	SB
Onderhoud buitenkant en renovatieactiviteiten	GEM	GEM	SB
Nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvesting	GEM	GEM	GEM

SB = schoolbestuur, ontvangt hiervoor middelen rechtstreeks van het rijk

GEM = gemeente, vanuit de algemene uitkering gemeentefonds

- De gehanteerde normbedragen zijn conform prijspeil 2012.
- Voor realisatie van aanpassing aan de scholen met oog op de gewijzigde beleidseisen is gerekend met kostenkengetallen. Voor beperkte aanpassingen van de scholen aan het PvE Frisse scholen is € 150,-/m² BVO gehanteerd. Voor het opplussen van scholen naar het hoogst haalbare ambitieniveau moet met een bedrag van minimaal € 400,-/m² BVO gerekend worden.
De genoemde bedragen voor de aanpassingen zijn indicatiebedragen; De werkelijke toe te kennen budgetten hangen af van diverse factoren, waaronder de mogelijkheden van het schoolgebouw, de wenselijkheid versus het effect van de mogelijke maatregelen enzovoort.
- In geval van afstoten/opheffen locaties, worden zowel de lasten (afschrijving boekwaarde) als de baten (vrijval onderhoud en kapitaallasten, opbrengst locatie e.d.) bij hetzelfde programmaonderdeel opgenomen.
- Voor de opbrengst die gerealiseerd kan worden bij afstoten van een onderwijslocatie (activa) wordt in de scenario's gerekend met een dusdanig bedrag dat de incidentele lasten van de af te schrijven boekwaarde en eventuele sloopkosten gedekt zijn.
- Uitgangspunt is dat de opbrengsten worden gerealiseerd in het jaar van afstoten.
- Voor berekening van de kapitaallasten van alle investeringen wordt een rente van 5 % gehanteerd.
- De afschrijvingstermijnen die gelden voor de verschillende investeringen liggen vast in de gemeente brede Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2008. Voor investering in nieuwbouw geldt een termijn van 40 jr, voor aanpassingen en renovatie geldt een termijn van 20 jaar.
- Op basis van de eerder genoemde meerjaren onderhoudsplanning is een gemiddelde geraamd waar jaarlijks voor groot onderhoud in de voorziening G rekening mee moet worden gehouden. Voor elk scenario is in de betreffende berekening separaat opgenomen welk effect dit heeft op het onderhoudsbudget, aangezien in geval van renovatie of nieuwbouw gepland onderhoud kan komen te vervallen.

Op basis van al deze gegevens is een doorrekening gemaakt wat meerjarig de kapitaallasten bedragen voor het betreffende scenario. Onderstaand treft u een overzicht per scenario.

Een uitgebreide financiële onderbouwing per scenario is opgenomen in de bijlage.

Jaarlijkse lasten per scenario

Omschrijving	JAREN									Totaal kapitaallasten voor 2013-2020
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Renkum Algemeen	Kapitaallast	0	121.250	254.938	289.875	304.625	303.875	297.875	291.875	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	-43.646	-65.991	-58.443	-49.679	-39.143	
	Effect op raming onderhoud	-54.654	-54.654	-54.654	-54.654	-54.654	-54.654	-54.654	-54.654	
	Totaal KL Renkum basis	-54.654	66.596	200.284	191.575	183.980	190.778	193.542	198.078	1.170.179
Wolfheze	Kapitaallast	0	9.375	12.344	12.031	11.719	11.406	11.094	10.781	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Effect op raming onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal KL Wolfheze	0	9.375	12.344	12.031	11.719	11.406	11.094	10.781	78.750
Oosterbeek-A	Kapitaallast	0	28.875	361.769	433.869	429.488	421.563	413.638	405.713	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	0	-125.524	-122.423	-115.369	-108.512	
	Effect op raming onderhoud	-20.738	-20.738	-20.738	-20.738	-20.738	-20.738	-20.738	-20.738	
	Totaal KL Oosterbeek A	-20.738	8.137	341.031	413.131	283.225	278.402	277.531	276.462	1.857.180
Oosterbeek-B	Kapitaallast	0	115.125	162.831	172.681	171.675	167.125	162.575	158.025	
	Overige excl. onderhoud	0	0	43.856	-10.833	-5.290	0	0	0	
	Effect op raming onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal KL Oosterbeek B	0	115.125	206.687	161.848	166.385	167.125	162.575	158.025	1.137.770
Oosterbeek-C	Kapitaallast	0	165.625	230.719	257.425	259.419	253.931	248.444	242.956	
	Overige excl. onderhoud	0	30.000	43.856	-10.833	-5.290	0	0	0	
	Effect op raming onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal KL Oosterbeek C	0	195.625	274.575	246.592	254.128	253.931	248.444	242.956	1.716.251
Doorwerth-A	Kapitaallast	93.750	166.313	187.150	187.156	183.619	180.081	176.544	173.006	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	-11.598	-11.239	-10.879	-10.520	-10.160	
	Effect op raming onderhoud	-2.194	-2.194	-2.194	-2.194	-2.194	-2.194	-2.194	-2.194	
	Totaal KL Doorwerth A	91.556	164.119	184.956	173.364	170.186	167.008	163.830	160.652	1.275.671
Doorwerth-B	Kapitaallast	93.750	166.313	186.025	185.675	182.175	178.675	175.175	171.675	
	Overige excl. onderhoud	0	0	35.000	0	-4.074	-3.959	-3.844	-3.729	
	Effect op raming onderhoud	-42.069	-42.069	-42.069	-42.069	-42.069	-42.069	-42.069	-42.069	
	Totaal KL Doorwerth B	51.681	124.244	178.956	143.606	136.032	132.647	129.262	125.877	1.022.305
Doorwerth-C	Kapitaallast	93.750	128.813	151.525	155.131	152.044	148.956	145.869	142.781	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Effect op raming onderhoud	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Totaal KL Doorwerth C	93.750	128.813	151.525	155.131	152.044	148.956	145.869	142.781	1.118.869
Doorwerth-D	Kapitaallast	93.750	111.563	109.688	326.563	366.250	360.000	353.750	347.500	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	0	0	-65.320	-63.637	-61.955	
	Effect op raming onderhoud	-75.065	-75.065	-75.065	-75.065	-75.065	-75.065	-75.065	-75.065	
	Totaal KL Doorwerth D	18.685	36.498	34.623	251.498	291.185	219.615	215.048	210.480	1.277.630
Doorwerth-E	Kapitaallast	93.750	111.563	274.938	305.600	300.300	295.000	289.700	284.400	
	Overige excl. onderhoud	0	0	0	0	-55.763	-54.441	-53.118	-51.795	
	Effect op raming onderhoud	-72.226	-72.226	-72.226	-72.226	-72.226	-72.226	-72.226	-72.226	
	Totaal KL Doorwerth E	21.524	39.337	202.712	233.374	172.311	168.333	164.356	160.379	1.162.325

Jaarlijks bedrag onderhoudsplanning 2012-2021 221.492 221.492 221.492 221.492 221.492 221.492 221.492 221.492 221.492

NB: de verlaging/verhoging ten opzichte van dit bedrag zijn per scenario opgenomen onder de regels effect op raming onderhoud

legenda: Voorstel College

7 CONCLUSIES/BESLISPUNTEN

Alle voorgaande informatie heeft ertoe geleid dat per dorpskern een voorkeursscenario is geselecteerd welke in de huidige constellatie het meest recht doet aan de geformuleerde ambitie.

Per dorpskern wordt die keuze kort toegelicht:

Renkum/Heelsum

Voor deze dorpskern wordt nog geen expliciete keuze gemaakt. Op basis van lopende afspraken (nieuwbouw Bram Streeflandweg) wordt een financieel kader meegegeven voor de nadere uitwerking van een aangepast scenario dat een toekomstbestendige, integrale aanpak van de onderwijshuisvesting in de dorpskern bewerkstelligd.

Wolfheze

Voor deze dorpskern zal de enige optie worden aangehouden. Dat betekent dat het enige aanwezige schoolgebouw zoveel als mogelijk moet worden aangepast aan de geldende ambitie.

Oosterbeek

Keuze: Scenario B, uitbreiding BOL in gebouw Radar, scholen waar nodig/mogelijk opknappen. Dit scenario geeft binnen de mogelijkheden van de verordening de meest optimale oplossing voor het huisvestingsprobleem in de dorpskern. De bestaande huisvesting kan in dit scenario optimaal en toekomstbestendig ingezet worden. Financieel is dit de meest aantrekkelijke optie.

Doorwerth

Keuze: Scenario D, kindcentrum voor de scholen en onderwijs gerelateerde voorzieningen. Voor Doorwerth geldt dat door de opheffing van T@lent de totale huisvesting van de scholen herzien kan worden. De gebouwen die nu nog in gebruik zijn, vragen relatief grote aanpassingen en veel onderhoud, de één heeft met leegstand te maken en de ander met ruimtegebrek. Het voedingsgebied leent zich voor een centrale onderwijs(kind)voorziening en dat sluit aan bij de huisvestingsambitie. Financieel lijkt dit ook een haalbare optie. Dit scenario kan mogelijk ook gefaseerd worden uitgevoerd: eerst (uitbreidings)nieuwbouw voor de Dorendal, dan modulair doorbouwen voor de Wegwijzer en onderwijsgerelateerde voorzieningen.

De financiële consequenties die bovenstaande scenariokeuzes tot gevolg hebben zijn weergegeven in het onderstaand overzicht.

A) investeringen

Kern	Scenario	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
kern Renkum	Renkum Algemeen	0	1.900.000	1.700.000	200.000	200.000	0	0	0
kern Wolfheze	Wolfheze	0	125.000	0	0	0	0	0	0
kern Oosterbeek	Oosterbeek-B	0	1.535.000	150.000	135.000	0	0	0	0
Kern Doorwerth	Doorwerth-D	1.500.000	0	0	3.500.000	0	0	0	0
	Alle	1.500.000	3.560.000	1.850.000	3.835.000	200.000	0	0	0

B) verwachte jaarlast inclusief onderhoud voor in dit IHP opgenomen scenario's

Kern	Scenario	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
kern Renkum	Renkum algemeen	-54.654	66.596	200.284	191.575	183.980	190.778	193.542	198.078
kern Wolfheze	Wolfheze	0	9.375	12.344	12.031	11.719	11.406	11.094	10.781
kern Oosterbeek	Oosterbeek-B	0	115.125	206.687	161.848	166.385	167.125	162.575	158.025
Kern Doorwerth	Doorwerth-D	18.685	36.498	34.623	251.498	291.185	219.615	215.048	210.480
Onderhoudsplanning 2012-2021*		221.492	221.492	221.492	221.492	221.492	221.492	221.492	221.492
	Alle	185.523	449.086	675.429	838.443	874.761	810.417	803.750	798.856

* mogelijke verlaging van dit op bestaand areaal geent gemiddeld bedrag is als minus opgenomen bij de scenarios. Zie de details in de bijlagen

De dekking voor deze kapitaallasten is als volgt opgebouwd:

C) bepaling maximale dekking op bestaande meerjarige budgetten

Omschrijving	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	
Meerjarige saldi onderwijs huisvesting	3.095.626	3.053.890	3.081.706	3.008.216	2.916.209	2.839.754	2.804.415	2.752.076	* 2019/2020 door extrapolatie
Af: Totaal kapitaallasten	-1.901.966	-1.868.865	-1.810.728	-1.737.123	-1.647.760	-1.573.219	-1.521.947	-1.470.675	
Totaal doorbelastingen teams	-230.282	-229.290	-227.630	-225.218	-224.535	-224.535	-224.535	-224.535	
Totaal 'beklemd' budget ond.huisvesting	-474.045	-474.045	-474.045	-474.045	-477.852	-477.852	-477.852	-477.852	
Totaal 'beklemd' Res, budget gymzaal	0	-87.000	-69.000	-68.000	-66.000	-64.000	-62.000	-60.000	
Restant voorstel Radar (geen IHP;reeds besluit)	-167.735	110.283	-9.650	-10.582	-22.514	-21.447	-20.380	-19.313	
Beschikbaar voor dekking*1	321.598	504.973	490.653	493.248	477.548	478.701	497.701	499.701	*1 incl. begrote mutaties reserves en najaarsnota 2012
Bij: Resterende vrije reserves onderwijshuisvesting									
reserve IHP (zie details)	354.235								
reserve G 9(zie details)	183.000								
reserve brede scholen (zie details)	79.635								
Totaal mogelijke dekking keuze college	938.468	504.973	490.653	493.248	477.548	478.701	497.701	499.701	

Uitgebreide onderbouwing is te vinden in de bijlagen.

Het resultaat is in het volgende overzicht te zien.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*
D) Uitkomsten								
Totaal C (berekende dekking voor IHP)	938.468	504.973	490.653	493.248	477.548	478.701	497.701	499.701
Totaal B (verwachte jaarlasten IHP)	185.523	449.086	675.429	838.443	874.761	810.417	803.750	798.856
Saldo (+ is surplus, - is tekort)	752.945	55.888	-184.776	-345.195	-397.213	-331.716	-306.049	-299.155
Inzet surplus om tekorten op te vangen	-752.945	-55.888	184.776	345.195	278.862	0	0	0
Uitkomst IHP 2013-2020	0	-1	0	0	-118.351	-331.716	-306.049	-299.155
	neutraal	neutraal	neutraal	neutraal	tekort	tekort	tekort	tekort

* 2019/2020 door extrapolatie

→ saldo 0 via begr.wijziging

Vanaf 2017 is een structureel tekort zichtbaar. Daarbij is echter een aantal kanttekeningen te maken die dit beeld moeten nuanceren:

- De meerjarenraming voor de gemeenteraad is opgesteld tot en met 2016. De financiële doorrekening van het IHP loopt tot en met 2020. Het door de ambtelijke organisatie gebruikte financiële pakket genereert cijfers tot en met 2018. De jaren 2019 en 2020 zijn daarom geëxtrapolerd. Wat dan uit de cijfers blijkt, is dat er circa € 350.000 minder aan middelen nodig zouden zijn in 2020 t.o.v. 2013 (zie blauwgekleurde bedragen op de vorige bladzijde). De getoonde tekorten in de jaren 2018 en verder komen daarmee in een ander perspectief te staan.
- Vanaf 2014 is de verwachting dat een besparing van structureel minimaal € 50.000 te realiseren is door het eindigen van de aflossingsverplichting Dorrenweerd college (€ 26.500) en door gewijzigde inzet van personeel c.q. verminderde externe inhuur een bedrag van € 24.000. Deze € 50.000 is niet in de opstelling hierboven opgenomen.
- In deze doorrekening is rekening gehouden met scenario Doorwerth D, de realisatie van een kindcentrum. Onderwijshuisvesting vormt daar de overgrote meerderheid van (schatting 90%). Het leidt niet tot lagere gemeentelijke lasten maar deze zou niet alleen door onderwijshuisvesting gedragen moeten worden. Het effect van 10% is circa € 26.000 structureel per jaar vanaf 2016.

Door dit IHP als zodanig tot uitvoering te brengen wordt de onderwijshuisvesting in alle dorpskernen toekomstbesteding aangepast op een beleidsrijke wijze. passende huisvesting speelt belangrijke rol voor de kwaliteit van het onderwijs. Een goede ondersteunende en toekomstgerichte leer- en werkomgeving vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het primaire proces van de scholen en daarmee de onderwijskwalificatie van leerlingen.

Na besluitvorming over de scenario's kunnen de financiële consequenties van dit IHP worden verwerkt in de gemeentelijke meerjarenbegroting. De bewaking van de voortgang en evaluatie zal plaatsvinden in de jaarlijkse budgetcyclus.

Per dorpskern wordt een projectplan opgesteld voor uitwerking en realisatie van het gekozen scenario.

Voor Renkum/Heelsum wordt in overeenstemming met de betreffende schoolbesturen in de eerste helft van 2013 een definitief scenario vastgesteld.

8 RISICO'S / BEPERKINGEN

Het maken van lange termijn plannen brengt per definitie het risico met zich mee dat er in de loop der tijd wijzigingen kunnen optreden in de gedane aannames en huidig gestelde kaders en uitgangspunten. Een aantal van die (financiële) risico's voor het huidige IHP wordt onderstaand specifiek benoemd:

- De normvergoeding zoals opgenomen in de huidige verordening betreft minimale bedragen die de gemeente verplicht is ter beschikking te stellen. Ambitie, aanbestedingseffecten, omgevingsfactoren of eventuele andere aspecten kunnen aanleiding geven om af te moeten wijken van de minimale vergoeding. De ervaring leert dat de normvergoeding in veel gevallen niet toereikend is. (Neem bijvoorbeeld Brede School Oosterbeek Laag en De Dennenborgh) Per project zal te zijner tijd moeten worden bekeken wat de ontwikkelingen van dat moment zijn. En in hoeverre dat afwijkt van hetgeen nu is opgenomen.
- De recentelijke btw verhoging van 19 naar 21 procent kan gevolgen hebben voor de bouwkosten. De kosten zullen mogelijk vanuit bouwprojecten worden doorberekend naar de opdrachtgever. Dat betekent dat de huidige normvergoedingen zwaarder worden belast, aangezien dit bedragen inclusief btw betreft. Daardoor blijft er minder budget beschikbaar voor daadwerkelijke realisatie.
- Aanpassingen ten gevolge van wetswijziging in het kader van Passend Onderwijs en de consequenties daarvan voor de toegankelijkheid e.d. van de schoolgebouwen is nog niet te overzien. Daartoe is hier bij de toekomstscenario's voor de scholen en de berekende budgetten geen rekening mee gehouden.
- De leerlingprognoses zijn gebaseerd op lange termijnberekeningen. In hoeverre de leerlingaantallen per school voor de lange termijn adequaat zijn, moet nog blijken. Hier zouden door nog onbekende factoren fluctuaties in plaats kunnen vinden. Leerling-verschuivingen hebben alleen gevolgen voor de ruimtebehoefte van de betreffende scholen. Leerling toe- of afname heeft mogelijk ook consequenties voor de inkomsten voor onderwijshuisvesting in de algemene uitkering.
- Er is geen rekening gehouden met inflatie; mogelijke inflatie zou in eerste instantie gezocht moeten worden in de verhoging van de Rijksinkomsten (gemeente hogere algemene uitkering, hogere uitgaven onderwijshuisvesting). Mocht deze niet of gedeeltelijk volgen is er mogelijk aanwending van de stelpost loon- en/of prijsstijging die in de meerjarenbegroting is opgenomen.
- In het product onderwijshuisvesting zijn (zoals in legio andere producten) variabele posten opgenomen. Eén daarvan vraagt extra aandacht en dat is vandalisme. Op voorhand is deze niet te ramen en in welke mate deze post jaarlijks het beschikbaar budget mogelijk extra zal belasten is moeilijk te voorspellen.
- In bijna alle scenario's is bij het afstoten van activa de daarop rustende boekwaarde (inclusief grond) en de sloopkosten als te behalen opbrengst opgevoerd (saldo 0). Dat kan tot frictie

leiden daar waar in het scenario relatief nieuwe accommodatie afgestoten wordt (en dus een hoge opbrengstwaarde nodig is). Dat is specifiek van belang bij scenario Oosterbeek C. Anderszids geeft dat weer financiële ruimte als een oud (vrijwel afgeschreven) gebouw op een zeer ruim en waardevol kavel wordt afgestoten. (Don Bosco in de scenario's Renkum/Heelsum)

- Er is een wetwijziging in voorbereiding die betrekking heeft op de doordecentralisatie van het buitenonderhoud voor het PO en SO, gelijk het VO. Dat zal betekenen dat alle kosten zoals opgenomen in de onderhoudsraming voor rekening van de scholen komen. Zij zullen daarvoor een directe vergoeding van het rijk ontvangen. Welke gevolgen dit heeft voor de algemene uitkering van de gemeente is nog niet bekend. Vanzelfsprekend heeft dat ook consequenties voor de doorrekening van de scenario's, maar in welke mate is nu nog niet aan te geven.

De omschreven veranderlijkheden en onzekerheden hoeven geen belemmering te vormen bij de besluitvorming over dit IHP aangezien op de meeste risico's gedurende de uitvoering van het IHP kan worden ingespeeld. Dit vergt wel een consistente monitoring zodat in geval van wijzigingen tijdig bijgestuurd kan worden.

Borging daarvan vindt plaats in de diverse projectplannen voortvloeiend uit dit IHP.